

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยประสพการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ปัจจัยเจตคติต่อภาษาอังกฤษ ปัจจัยบุคลิกภาพและปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.25 อายุ 30 ปีหรือน้อยกว่า ร้อยละ 37.25 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 72 ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างในองค์กรเอกชน ร้อยละ 34.25

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

2.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละปัจจัย ส่วนใหญ่ พบว่า

ปัจจัยประสพการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ด้านการเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ เป็นบางครั้งบางคราว ร้อยละ 30.25 ด้านการเดินทางไปอบรมหรือ สัมมนาต่างประเทศ นานๆครั้ง ร้อยละ 29.25 และด้านการใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงานบ่อยๆ ร้อยละ 27.00

ปัจจัยเจตคติต่อภาษาอังกฤษ ด้านความรู้สึกรู้สึกดีต่อภาษาอังกฤษ รู้สึกเฉยๆ ร้อยละ 43.25 และด้านความสนใจและการให้ความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ บางครั้งบางคราว ร้อยละ 46.50

ปัจจัยบุคลิกภาพ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเฉพาะกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 36.50 และด้านการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิต ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงบ้างตามโอกาส ร้อยละ 35.25

ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการใส่ใจในการเรียนรู้ โดยใส่ใจเรียนรู้บ้างโอกาส ร้อยละ 38.25 และด้านการคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย โดยคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองบ่อย ร้อยละ 37.00

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า

ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 รองลงมา คือ ปัจจัยบุคลิกภาพ ปัจจัยเจตคติต่อภาษาอังกฤษ และประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

2.2.1 ปัจจัยประสบการณ์ภาษาอังกฤษ

ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในภาพรวม อยู่ในระดับบางครั้งบางคราว ค่าเฉลี่ย 3.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 เมื่อพิจารณารายด้านอันดับแรก คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน รองลงมา คือ ด้านการเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ และด้านการเดินทางไปอบรมหรือ สัมมนาต่างประเทศ ตามลำดับ

2.2.2 ปัจจัยเจตคติต่อภาษาอังกฤษ

ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อภาษาอังกฤษในภาพรวม อยู่ในระดับเฉยๆ ค่าเฉลี่ย 3.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อันดับแรก คือ ด้านความสนใจและการให้ความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ ด้านความรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ

2.2.3 ปัจจัยบุคลิกภาพ

ผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีการแสดงตัวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92 เมื่อพิจารณารายด้าน อันดับแรก คือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม รองลงมา คือ การเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิต

2.2.4 ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 อันดับแรกคือ การคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย รองลงมา คือ การใส่ใจในการเรียนรู้

3. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 2.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

4. การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐาน ตัวแปรต้น 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ปัจจัยเจตคติ ต่อภาษาอังกฤษ ปัจจัยบุคลิกภาพและปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเองส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีตัวแปรต้นที่ถูกนำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ 6 ด้านคือ เจตคติด้านความรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ การใส่ใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน การคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัยด้วยตนเอง ประสบการณ์การเดินทางไปอบรมหรือสัมมนาต่างประเทศ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ร้อยละ 57.23 ($R^2 = .5723$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 โดยแสดงเป็นสมการ พยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .1128 + .3405(X_4) + .2067(X_8) + .3007(X_1) + .1987(X_3) + .1165(X_9) + .1869(X_2)$$

นั่นคือ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
 $= 1125 + .3405$ (เจตคติด้านความรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ) + $.2067$ (การใส่ใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง) + $.3007$ (ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ) + $.1987$ (ประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน) + $.1165$ (การคิดแก้ปัญหา เมื่อมีข้อสงสัยด้วยตนเอง) + $.1869$ (ประสบการณ์การเดินทางไปอบรมหรือสัมมนาต่างประเทศ)

และสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z}_Y = .3608Z_{X4} + .2168Z_{X8} + .1637Z_{X1} + .1120Z_{X3} + .1278Z_{X9} + .0962Z_{X2}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยมาอภิปราย ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ย 2.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 โดยประเด็นในการสนทนา Could you tell me the time, please ? เป็นประโยคสนทนาที่คะแนนความสามารถในการสื่อสารอยู่ในอันดับแรก รองลงมา คือ Where 's The good place for shopping ? และ What do you think about the weather in Bangkok ? ตามลำดับ ประโยคเหล่านี้เป็นประโยคที่คนไทยส่วนใหญ่ได้ยินบ่อยๆ เป็นประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐานในชีวิตประจำวันของคนไทยเช่นกัน จึงทำให้ได้ตอบได้ง่าย ข้อคำถามดังกล่าว คนไทยต้องเรียนรู้ ด้วยเหตุที่ชาวต่างชาติที่มาประเทศไทย มักจะสอบถามบ่อยๆ เนื่องจากความแตกต่างของเวลาและสภาพอากาศของแต่ละประเทศ ส่วนสถานที่ยอดนิยมที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอยากไป ก็คือแหล่งซื้อสินค้า

ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้าย่านประตูน้ำ ห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และเซ็นทรัลเวิลด์ ฯลฯ (Sky scanner, 2014)ซึ่งคนไทยในกรุงเทพมหานครจะคุ้นเคยเป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ ประโยคสนทนา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาหารไทย, ขายหาที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ, ตลาดนัดจตุจักร ตลอดจนสถานที่ที่ไปสังสรรค์กับเพื่อนๆ คนไทยสามารถตอบได้ในระดับ ดีเป็นที่น่าสังเกตว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งอยู่ใน 3 อันดับสุดท้าย คือ Where can I go river cruising ? , Are there any tourist attractions around here? และ Could you tell me (suggest) the hotel with reasonable price ? หลังจากประมวลผลข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม และบันทึกผลในประเด็น 3 อันดับสุดท้าย การสัมภาษณ์ดำเนินไปถึงผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 5 ผู้วิจัยยังคงได้รับคำตอบคล้ายๆกันจากข้อมูลสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในข้อคำถาม แต่นักชื้อเป็นภาษาอังกฤษไม่ได้ เช่น ในประเด็นAre there any tourist attractions around here? ซึ่งบริเวณใกล้ศูนย์การค้าสยาม จะมีสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความสนใจและประทับใจมาก คือ ศาลท้าวมหาพรหมเอราวัณ สี่แยกราชประสงค์ แต่นักศัพท์เฉพาะไม่ออก เนื่องจากไม่ได้เรียกชื่อทับศัพท์ และชาวต่างชาติจะรู้จักในชื่อ “Erawan shrine” ส่วนในประเด็น Where can I go river cruising ? และ Could you tell me (suggest) the hotel with reasonable price? ผู้ตอบคำถามมีความลังเล ไม่แน่ใจ เนื่องจากการขาดข้อมูลเกรงว่าจะเกิดความผิดพลาดกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวอยากมาท่องเที่ยวมากที่สุด จะเห็นได้จากผลการสำรวจของหลายๆ หน่วยงาน (Harjani, 2015)เป็นเมืองที่มีความตื่นตาตื่นใจในยามราตรีที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกให้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับ1 (Agoda, 2012)เป็นเมืองที่คนอยากมาเฉลิมฉลองปีใหม่มากที่สุด (Agoda, 2014) มีสถานที่ยอดนิยมที่ถูกถ่ายภาพและแบ่งปันต่อกันในสื่อออนไลน์มากที่สุดในโลก ประจำปี 2013 (Instagram, 2013) และยังมีสุดยอดสถานที่เด่นๆ ในกรุงเทพฯ ตลอดจนสถานที่ที่นักท่องเที่ยวประทับใจ ทั้งนี้ปริมาณนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่เข้าสู่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ในปี 2015 มีจำนวน 18.24 ล้านคน รองแต่เพียง กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร เท่านั้น (Diez, 2015)

การที่มีนักท่องเที่ยวทั่วโลกเดินทางเข้ามาในกรุงเทพมหานครจำนวนมาก ทำให้คนไทยที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีโอกาสได้สัมผัสนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากขึ้น การกระตุ้นให้คนไทยมีความกล้าที่จะพูด เพียงแต่สื่อสารให้เข้าใจ ไม่ต้องกลัวผิดหลักไวยากรณ์หรือสำเนียงการพูด (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2558) ดังผลจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า คนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในระดับดี หรือสามารถสื่อความได้เข้าใจดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Hymes (1979) ที่ว่า ความสำคัญที่สุดด้านภาษา คือ ความสามารถที่จะสื่อสารหรือเข้าใจคำพูดที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่มีความหมายเหมาะสมกับสถานการณ์ที่คำพูดนั้นถูกนำไปใช้ เช่นเดียวกับ Brown (1994) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสื่อสารจะเน้นการปฏิบัติ ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มิใช่อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการสื่อสาร ขณะเดียวกัน จากข้อมูลที่ว่า ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ (Word Press, 2015)หรือเป็นเพราะระบบการ

เรียนการสอนที่เน้นไวยากรณ์ ทำให้คนไทยมีความประหม่า กลัวข้อผิดพลาด (Wright, 2556) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการวิจัยคลายความกังวลในประเด็นดังกล่าว จึงสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในระดับดี

2. อภิปรายผลจากการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิจัย พบว่า มี ตัวแปรต้นที่เข้าสู่สมการถดถอย คือ เจตคติด้านความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ด้านการเดินทางไปอบรมหรือสัมมนาต่างประเทศ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน ปัจจัยการแสวงหาความรู้ ด้านการใส่ใจในการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้านการคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของคนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 57.23 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 และขอเสนอการอภิปรายผลในแต่ละปัจจัย ดังนี้

2.1 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ อันดับแรก คือ เจตคติด้านความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนารถ วยยศศรี (2544) ที่พบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 21.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับการศึกษาของ วนิดา ตีแป้น (2553) ที่พบว่า เจตคติต่อภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและจากทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง ซึ่ง Krashen (1982) ได้กล่าวถึงสมมติฐานเกี่ยวกับตัวกรองอารมณ์ (The Affective Filter Hypothesis) สมมติฐานนี้เชื่อว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเรียนภาษาก็คือสิ่งที่อยู่ในจิตใจ เช่น เจตคติ ดังนั้นในการสอนภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมที่ลดเจตคติในทางลบ ทั้งนี้จากแนวคิดของ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2548) ที่กล่าวถึงทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ (Trait Theory) เกี่ยวกับจิตลักษณะ ซึ่งเป็นสาเหตุพฤติกรรมที่ปรารถนา ต้นไม้จะมีดอกและผลที่สมบูรณ์ ก็ต้องมีลำต้นที่สมบูรณ์ เจตคติเปรียบได้กับส่วนของลำต้น ซึ่งเป็นจิตลักษณะอันเป็นสาเหตุของพฤติกรรมผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ Kline (1990) ที่ว่า เจตคติเป็นสิ่งสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษานั้นๆ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่า

2.2 ตัวแปรพยากรณ์ ปัจจัยประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่เข้ามาสู่สมการถดถอยทั้ง 3 ด้าน คือ การเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ การเดินทางไปอบรมหรือ สัมมนาต่างประเทศ และการใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ มีความสำคัญต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของคนไทย คนที่มีทักษะการใช้ภาษาดี ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาแม่หรือภาษาอื่น จำเป็นต้องมีการพัฒนาและฝึกฝนเสมอ (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2558) และจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษา เป็นพฤติกรรม การสะสมความรู้จนสามารถใช้ความรู้นั้นแสดงออกทางภาษาอย่างมีคุณภาพ เกิดการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับความรู้เดิม จนเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป (Chastain & Woedehoff, 2011) ในการจัดการเรียน

การสอน ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ภาษาและการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ (Krashen, 1982) ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ สุวรรณีย์ พันธุ์พริกส์ และ ฉลธิกา มหาพูนทอง (2550) ซึ่งพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกสอบ KMIT-Test ได้ระดับต่ำในภาพรวม ข้อค้นพบจากการศึกษาดังกล่าว คือ นักศึกษาส่วนใหญ่เว้นช่วงจากการศึกษาภาษาอังกฤษมานานหลังจบปริญญาตรี ก่อนจะเข้ามาศึกษาในระดับสูงขึ้น ไม่เคยได้รับการอบรมภาษาอังกฤษ ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน ตลอดจนขาดการฝึกฝนเพิ่มเติมในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล (2558) ที่พบว่า โอกาสในการใช้ภาษาเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนโครงการภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในโครงการปกติ ทั้งนี้ สมเกียรติ อ่อนวิมล (2554) กล่าวว่าภาษาเป็นทักษะเรียนรู้ด้วยการฝึกฝนและใช้เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Huang Xiao Hua (1985) ซึ่งพบว่า กลวิธีการเรียนภาษามีส่วนช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกใช้ในสถานการณ์จริง เช่นพูดเป็นภาษาอังกฤษ การสนทนากับเพื่อน ครู และเจ้าของภาษาเมื่อมีโอกาส การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา และยังมีผลการวิจัยของ เพ็ญภัคร พันธ์ผา (2556) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรหนึ่งก็คือ โอกาสในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

2.3 ตัวแปรพยากรณ์ ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้ง 2 ด้าน คือ การใส่ใจในการเรียนรู้ และการคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย เข้ามาสู่สมการพยากรณ์ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สนธิดา เกษรวงค์ (2541) ในการสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรในสาขาการท่องเที่ยว พบว่าหน่วยงานมีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมาก ในส่วนตัวของบุคลากรก็เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษและคิดว่าตนเองมีความสามารถไม่เพียงพอ จึงต้องหาวิธีการเพิ่มความรู้ด้วยการฝึกฝนตนเอง เช่นเดียวกับการศึกษาของ Gillette (1987) ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้และแรงจูงใจในการเรียนของผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ พบว่า ผู้เรียนเป็นผู้ตื่นตัวต่อการเรียนรู้เสมอ สามารถควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง Knowles (1975) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ว่า บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเองจะเรียนได้มากกว่าและดีกว่าบุคคลที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ผู้สอนถ่ายทอดวิชาความรู้ สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้มากกว่าและยาวนานกว่า ในขณะที่ พจนา ทรัพย์สมาน (2550) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนต้องเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระหายใคร่รู้ และลงมือหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง บุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองมักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุที่ในยุคปัจจุบันความเจริญของสื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้มีมากมาย ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้ตนเองเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ขณะเดียวกันการได้พูดคุยกับเพื่อนต่างชาติเป็นประจำและต่อเนื่อง สามารถจะพัฒนาภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น (บุบผา อยู่ทรัพย์, 2555) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้ตระหนักถึงการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคคลได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการศึกษาซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด Cognitive Constructivist Theory

และ Social Constructivist Theory เกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้ด้วยตนเอง (ทิตนา แคมมณี, 2557 ; สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2544) และลงมือปฏิบัติจริง (จิราภรณ์ ศรีทวี, 2541) มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมากกว่าจะเป็นสิ่งที่จดจำจากการถ่ายทอดมา (อัมพร ม้าคะนอง, 2543) จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองต้องปฏิบัติเป็นนิสัย การใส่ใจในการเรียนรู้และลงมือหาคำตอบเมื่อมีข้อสงสัย ในการศึกษาครั้งนี้ ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นปัจจัยหนึ่ง que เข้าสู่สมการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สำหรับปัจจัยที่ไม่เข้าสู่สมการพยากรณ์ ปัจจัยแรก คือ ปัจจัยเจตคติด้านความสนใจและการให้ความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ จากการศึกษาของ Wenden (1991) ที่ว่าเจตคติเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม Krashen (1995) ได้อธิบายว่า เจตคติและความถนัดทางภาษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศแต่ไม่ขึ้นต่อกัน ทั้งนี้ผู้เรียนบางคนอาจมีเจตคติที่ดี แต่ความถนัดทางภาษาต่ำ หรือบางคนมีเจตคติในทางลบ แต่มีความถนัดสูง เนื่องจากความถนัดทางภาษาเป็นสิ่งที่มิมาแต่กำเนิด การฝึกฝนทางภาษาไม่มีอิทธิพลต่อความถนัดทางภาษา (Gardner and Lambert, 1972) ดังนั้นแม้บุคคลจะมีความสนใจและเห็นความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ แต่การขาดความถนัดทางด้านภาษาอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผลการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าเจตคติด้านความสนใจและการให้ความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แต่ก็ไม่สามารถเข้าสู่สมการพยากรณ์

ส่วนปัจจัยบุคลิกภาพ ด้านการเข้ากิจกรรมทางสังคมและด้านการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิต ไม่เข้าสู่สมการพยากรณ์เช่นกัน จากแนวคิดของ Jung ที่ว่า บุคคลที่มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่ชอบเก็บตัว ชอบพูดคุย เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อม ทำให้มีโอกาสในการเรียนรู้มากกว่า และผู้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นผู้ที่กล้าลองใช้ภาษา มีความกระตือรือร้น (Gillet, 1987) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า พฤติกรรมของคนไทยโดยทั่วไป ตั้งแต่พฤติกรรมในห้องเรียน คนไทยไม่ค่อยพูดหรือซักถาม ฟังครมมากกว่าแสดงออก เนื่องจากไม่ได้ถูกฝึกให้เป็นนักสื่อสารตั้งแต่วัยเด็ก ผู้อาวุโส พ่อแม่ ครู อาจารย์ จะเป็นผู้สื่อสารให้ฟังมากกว่า ปัญหาในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทย ก็คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่เคยชินกับการเป็นผู้ถูกป้อนข้อมูลอย่างเดียว มักรั้งเงียบ ฟังและจด (James, 2013)แม้ว่าในยุคปัจจุบัน คนไทยจะกล้าแสดงออกมากขึ้น แต่โดยรวมบุคลิกภาพของคนไทยส่วนใหญ่ ก็ยังมีลักษณะไม่กล้าแสดงออกเหมือนเดิม ดังที่ประธานองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น ประจำกรุงเทพฯ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนของคนไทยที่ไม่กล้าแสดงออก ชี้อาย ไม่มั่นใจ (วิวัฒน์ เศรษฐราชูช่วย, 2558) และคนไทยส่วนใหญ่จบระดับปริญญา แต่ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษเพราะอาย (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2558) จะเห็นได้ว่าสังคมได้หล่อหลอมบุคลิกภาพ ทำให้บุคลิกชี้อาย ไม่กล้าแสดงออก กลายเป็นบุคลิกภาพของคนไทย การวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าปัจจัยบุคลิกภาพทั้ง 2 ด้านจะมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แต่ก็ไม่ได้เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่เข้าสู่สมการพยากรณ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยสามารถนำไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเน้นปัจจัยที่เป็นตัวทำนายความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1.1 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จากการวิจัยครั้งนี้ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เนื่องจากการวิจัยไม่ได้เน้นเรื่องไวยากรณ์หรือสำเนียง ทำให้ผู้พูดคลายความวิตกกังวลทั้งนี้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ผู้สอนควรตระหนักความจริงที่ว่า ความรู้เรื่องศัพท์ ไวยากรณ์ หรือโครงสร้างภาษาอย่างเดียว ไม่ได้ช่วยให้การใช้ภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถที่สำคัญที่สุดด้านภาษา คือ ความสามารถที่จะสื่อสารหรือเข้าใจคำพูดที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่มีความหมายเหมาะสมกับสถานการณ์ที่คำพูดนั้นถูกนำไปใช้ ซึ่งเป็นวิธีการสอนเพื่อการสื่อสาร หรือ Communicative Language Approach ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติ จึงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.2 ปัจจัยเจตคติด้านความรู้สึกที่มีต่อภาษาอังกฤษ เป็นปัจจัยแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ การสร้างเจตคติทางบวกเกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน ย่อมเป็นสิ่งเร้าทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี และมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปตามความรู้สึก ความเข้าใจที่ดีต่อสิ่งนั้น

สถานศึกษา ควรมีการจัดประชุมทำความเข้าใจกับครูผู้สอน ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม เห็นความสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนต้องหาข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และอยู่ในความสนใจของผู้เรียนมาใช้ในการฝึกฝนหรือจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คลุกคลี พบปะเจ้าของภาษา และยังไม่แก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาในทันทีทันใด อย่างไรก็ตามการเรียนรู้ไวยากรณ์จะช่วยให้การปรับแก้การใช้ภาษาในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ครูสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ไวยากรณ์ตามความเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ สำหรับการสื่อสารต่างๆ ไปที่ไม่เป็นทางการ ไม่จำเป็นที่จะต้องเข้มงวดกับการใช้ไวยากรณ์จนเกินไป ทำให้ผู้เรียนวิตกกังวล ไม่มั่นใจ เกิดความรู้สึกทางลบต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

1.3 ปัจจัยประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษทั้งในด้านการเข้าอบรมภาษาอังกฤษ การเดินทางไปอบรมหรือ สัมมนาต่างประเทศ ตลอดจนการใช้ภาษาอังกฤษในที่ทำงาน เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาเป็นพฤติกรรมการสะสมความรู้ ในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ภาษา ขณะเดียวกันภาษาเป็นทักษะ เรียนรู้ด้วยการฝึกฝนและใช้เป็นประจำ ดังนั้น ในการสอนภาษาอังกฤษ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการพูด โดยฝึกใช้ในสถานการณ์จริง เช่น สนทนากับเพื่อน ครู หรือเจ้าของภาษาเมื่อมีโอกาส รวมทั้งการจัดกิจกรรมทางภาษาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ

1.4 ปัจจัยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในด้านการใส่ใจในการเรียนรู้และด้านการคิดแก้ปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย เป็นปัจจัยที่ร่วมพยากรณ์ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนจะต้องมีความกระหายใคร่รู้ และลงมือหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง ปัจจุบันความเจริญของสื่อเทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้มีมากมายที่จะส่งเสริม ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ผลการวิจัย สนับสนุนนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง (การศึกษา, 2559)

2. เผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความสนใจใคร่เรียนรู้ มีความกล้าในการที่จะสื่อสาร

การเสริมสร้างสมรรถนะในการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทยจัดเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ในการพัฒนาประเทศให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากถ้อยแถลงของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ถึงกรณีส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อการเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการเปิดอาเซียน แม้ว่ารัฐบาลจะมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระบบโรงเรียน แต่ความต้องการที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะจังหวัดต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ยังมีอยู่มาก รัฐบาลควรกำหนดนโยบายเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันหาทางพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการออกแบบและพัฒนาเป็นหลักสูตรระยะสั้นๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น อาชีพ และความต้องการการนำไปใช้ประโยชน์ และมีนโยบายกระตุ้นคนไทยตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และกล้าที่จะสื่อสาร โดยภาครัฐควรกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ

3. เผยแพร่ผลงานวิจัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการการสื่อสารภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ที่ว่าคนไทยหลายคน มีความลังเลในการตอบข้อซักถามในการสนทนา เนื่องจากความไม่รู้ศัพท์ของสถานที่บางแห่งที่ถูกบัญญัติขึ้น เช่น พระพรหมเอราวัณ เรียกว่า Erawan Shrine ศาลหลักเมือง เรียกว่า Bangkok City Pillar Shrine อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เรียกว่า Democracy Monument อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เรียกว่า Victory Monument หรือชื่อถนนวิบูลย์ เรียกว่า Wireless Road ถนนพระรามเก้า เรียกว่า Rama Nine Road ผู้วิจัยใคร่เสนอข้อคิดเห็นต่อผู้เกี่ยวข้องในการบัญญัติศัพท์สถานที่ต่างๆ ควรใช้ชื่อทับศัพท์ โดยไม่ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นชื่อเฉพาะ (Proper Noun) คนไทยโดยทั่วไปจะคุ้นเคยเข้าใจได้ และสามารถให้ข้อมูลกับชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. บุคลิกภาพของคนไทยกับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษยังเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการทำวิจัย ด้วยเหตุนี้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะสามารถช่วยให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงปัจจัยและมูลเหตุที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

2. ในยุคปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีต่างๆเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน การแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ จึงมีความสำคัญ ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ นั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่ควรจะศึกษาเพิ่มเติม

3. การศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานยังเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคธุรกิจที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในการทำงาน